

ספרי' — אוצר החסידים — לויבאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששה עשר

היכל
חמישי

מאמר
ראו קרא הי'
בשם בעלאל

תרי"ח

•

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נר ישראל ותפארתו קדוש ה'
מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבנ"מ זי"ע
— אדמו"ר ה', צמח צדק" —

מלויבאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מגוף כתב יד קודש

על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

MAAMAR
REU KARA—5618

Copyright © 2024
by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס "עמפייער פרעסס" ע"י
הרה"ת הרה"ח ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ח הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה ויוסף יצחק בן ברכה שיחי'
EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD., • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' ויקרא, פ' זכור, הבעל"ט, הננו מו"ל בזה מאמר ד"ה, "ראו קרא ה' בשם בצלאל" תרי"ח, מאת כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק".

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, מגוכתי"ק אדמו"ר מהר"ש, שרשם בשעתו מה ששמע מאביו כ"ק אדמו"ר הצ"צ בשנת תרי"ח.

בסוף הקונטרס – פאקסימיליא מגוכתי"ק.

לתועלת הלומדים והמעיינים, הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וציונים.

הקונטרס נערך ע"י הרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החסידים”

עש"ק פ' ויקרא, פ' זכור, ה'תשפ"ד
ברוקלין, נ.י.

רֵאָוִן¹ קרא ה' בשם בצלאל² בן אורי בן חור למטה יהודה כו' הוא³ אהליאב בן אחיסמך למטה דן, שעיקר עשיית המשכן והכלים הי' ע"י בצלאל משבט יהודה ואהליאב משבט דן. והנה בגמ'⁴ ברכות דנה"א א"ר יהודה א"ר, יודע הי' בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, כתי' הכא וימלא⁵ אותו רוח אלקי' בחכ' ובתבונה ובדעת וכתי' התם (דהיינו בבריאת שמים וארץ) הי'⁶ בחכ' יסד ארץ כונן שמים בתבונה וכתי' בדעתו⁷ תהומות נבקעו, ובאלשיך⁸ פי' בדעתו תהומות נבקעו הוא ענין הגשמים שמחברים שמים וארץ, כי הגשם יורד מן השמים על הארץ וארז"ל אין⁹ טפה יורד מלמעלה שאין טפים עולי' כנגדו, נמצא שהגשמים מחברים שמים וארץ, וזהו ה' בחכ' יסד ארץ כונן שמים בתבונה והדעת מחבר שמים וארץ, וזהו בדעתו תהומות נבקעו, ובצלאל נאמר ג"כ ג' דברים אלו לכן אר"י א"ר שהי' יודע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. ולכאז' צ"ל למה הי' בצלאל צריך לידע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. ואיתא התירוץ¹⁰ בספרים, שמפני שמעשה המשכן הי' מכוון כנגד בריאת העולם, שכמו¹¹ שבבריאת העולם נאמר בראשית¹² ברא אלקי' את השמים, כמו"כ יש בחי' שמים במעשה המשכן שהוא בחי' יריעות המשכן, וכמ"ש נוטה¹³ שמים כיריעה, בבריאת העולם נא' יהי¹⁴ אור, במשכן הי' הארון והמנורה, בבריאת העולם נא' יהי רקיע, במשכן כתי' והבדילה¹⁵ הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש

(עה"פ לו, ח).

9) אין טפה יורד מלמעלה: זח"ג רמז, ב. תענית כה, ב. ובירושלמי ברכות (פ"ט, ה"ב). ותענית (פ"א, ה"ג) – טפח. וראה לקו"ת להאריז"ל פי' ח"ש ד"ה ענין אליעזר. או"ת להה"מ עט, ריש ע"ד (בהוצאת קה"ת).
10) התירוץ בספרים: ראה האלשיך בהערה הקודמת. או"ת מהה"מ ד, ב (הוצאת קה"ת). וראה גם פנים יפות עה"פ (תרומה כה, ט) וכן תעשו.
11) שכמו שבבריאת: ראה בכ"ז במדב"ר פי"ב, יג. ועוד.
12) בראשית ברא אלקי' את השמים: בראשית א, א.
13) נוטה שמים כיריעה: תהלים קד, ב.
14) יהי אור . . יהי רקיע: בראשית שם ג, ו.
15) ובמדב"ר שם הובא הפ' (שם יד) יהי מאורות). והבדילה הפרוכת לכם: תרומה כו, לג.

1) ראו קרא ה' בשם בצלאל: נדפס מגוכתי"ק אדמו"ר מהר"ש משנת תרי"ח מכת"י 1077 קד, א.
המאמר בתוס' הגהות נמצא בסה"מ תרל"ה ע' קכט.
הנחת ר' הלל נדפסה בפלח הרמון שמות ע' שכה. בכותרת: בס"ד פ' נשא תרי"ח.
מיוסד על ד"ה זה מש"פ ויקהל תקס"ד, נדפס במאמרי אדה"ו תקס"ד ע' סה.
וראה רשימת מאמרי דא"ח כ"ק אדמו"ר הצ"צ ע' קלב.
2) ראו קרא ה' בשם בצלאל: ויקהל לה, ל.
3) הוא אהליהב בן אחיסמך: שם, לד.
4) בגמ' ברכות: נה, א.
5) וימלא אותו רוח אלקי': ויקהל לה, לא.
6) ה' בחכ' יסד ארץ: משלי ג, יט.
7) בדעתו תהומות נבקעו: שם פסוק יט"כ.
8) ובאלשיך פי': בפירושו בס"פ ויקהל

ראו קרא ה' בשם בצלאל

הקדשים, ועד"ז כל מה שיש בבריאת העולם הי' במשכן ג"כ, לכן כדי שיוכל בצלאל לעשות המשכן הי' צריך לידע אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. ולהבין זה, הנה ארז"ל¹⁶ עוד בברכות, בצלאל ע"ש חכמתו נקרא, בשעה שאמר הקב"ה למשה לך עשה לי משכן ארון וכלים הלך¹⁷ משה והיפך ואמר ארון וכלים ומשכן, א"ל בצלאל, אדם בונה בית ואח"כ מכניס לתוכו כלים, כלים שאני עושה להיכן אכניסן שמא כך אמר לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים, א"ל, בצל אל היית וידעת. וצ"ל מפני מה שינה משה והיפך.

הנה כתי' ועשו¹⁸ לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוכו¹⁹ לא נא' אלא בתוכם בתוך כאו"א מישראל, שאף בזמן בהמ"ק הי' עיקר השראת השכינה בתוך כל אחד ואחד מישראל, ועכשיו שאין לנו בהמ"ק אעפ"כ בתוך כאו"א מישראל יש גם עכשיו בחי' המשכן כמשי"ת. ולכאו' צ"ל איך הוא השראת השכינה בתוך כל אחד מישראל. הנה כתי' ואהבת²⁰ את ה' אלקיך בכל לבבך, פי"א²¹ ב' דבכל לבבך הוא ב' השימוש, שבתוך כל הלב דהיינו בחלל הימני וחלל השמאלי יהי' הוי' אלקיך. וזהו ואהבת²², שהרצון יהי' שהוי' אלקיך יהי' בכל לבבך דהיינו בתוך כל הלב, דהנה יש²³ פי' בואהבת כל לבבך שהאהבה תהי' בכל הלב, אבל כאן הפי' כנ"ל שהבית היא ב' השימוש דהיינו שהוי' אלקיך יהי' בתוך כל הלב כו'.

ולהבין זה, הנה כתי' וידעת²⁴ היום והשבות אל לבבך כי הוי' הוא האלקים, שענין הידיעה שהוי' הוא האלקי הוא מצות²⁵ לייחדו, שזהו מה שאנו אומרים המייחדים²⁶ שמו ערב ובקר בכל יום כו' שמע²⁷ ישראל, כי שמע²⁸ ישראל

החקירה להצ"צ צא, ב (בערכו) – שאהבה לשון רצון.

23 יש פי' בואהבת: ראה תו"א תשא פו, ג.

24 וידעת היום: ואתחנן ד, לט.

25 מצות לייחדו: ראה רמב"ם ריש הל'

יסוה"ת. וראה גם זחי"א יא, אי"ב. דרך מצותיך מצות אחדות ה'. ועוד.

26 המייחדים שמו ערב ובקר בכל יום: נוסח קדושת כתר.

27 שמע ישראל: ואתחנן ו, ד.

28 שמע ישראל ופסוק וידעת הוא ענין אחד:

ראה ספרי ואתחנן ו, י. וראה גם תו"א שם, ג"ד.

לקו"ת ואתחנן יא, ב ואילך (ובהנסמן שם). דרך

מצותיך קצט, א ואילך. וראה גם סה"מ תשי"א

ע' 116 – בשם הה"מ.

16 ארז"ל. . בברכות. . בצלאל ע"ש חכמתו נקרא: ברכות שם.

17 הלך משה והיפך: ראה צל"ח ופנ"י ברכות שם. וראה גם לקו"ש ח"ה ע' 168 (בפנימיות הענינים).

18 ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: תרומה כה, ח.

19 בתוכו לא נא' אלא בתוכם: של"ה שער האותיות אות ל. ר"ח שער האהבה פי"ו. ועוד.

20 ואהבת את ה' אלקיך: ואתחנן ו, ה.

21 פי' ב' דבכל לבבך. . ב' השימוש. .

וחלל השמאלי: ראה אוה"ת ויקהל (כרך ו) ע' ב"רד ובהנסמן שם.

22 ואהבת שהרצון: ראה תו"א (קכב, ד.

קכג, א). לקו"ת נשא כו, ב. ואתחנן ב, ג. ספר

ראו קרא ה' בשם בצלאל

ז

ופסוק וידעת הוא ענין אחד שהם מצות לייחדו. כי הנה כתי' מה²⁹ יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, פי' תחת השמש, כי שמש³⁰ ומגן הוי' ואלקים, שכמו שאור השמש א"א לקבל כ"א ע"י המגן ונרתק, רק לע"ל ארז"ל הקב"ה³¹ מוציא חמה מנרתיקה מפני כי לע"ל יזדכך העולם, יוכל לקבל אור השמש בלא המגן, אבל עכשיו אין יכולים לקבל אור השמש בלא הנרתק כ"א ע"י הנרתק דוקא. וזהו מ"ש לשמש³² שם אהל בהם. ועד"ז יובן למעלה בענין שם הוי' ושם אלקים, שהוי' ואלקים הוא כמו שמש³³ ומגן, ששם הוי' הוא ע"ש התהוות, ששרש התהוות הוא משם הוי' וכמ"ש יהללו³⁴ את שם הוי' כי הוא צוה ונבראו, ולכא' הלא כתי' בראשית ברא אלקים, ובכל ע"מ לא נאמר כ"א שם אלקים, של"ב³⁵ פעמים אלקים נאמר בע"מ ולא נזכר כלל שם הוי', כ"א באדם נאמר וייצר³⁶ ה' אלקים, אבל בכל ע"מ לא נזכר שם הוי', וגם במאמר נעשה³⁷ אדם לא נזכר שם הוי' כ"א שם אלקים, והיינו הגם כי שרש ההתהוות הוא משם הוי', אבל כדי שיתהווה העולם ליש ודבר נפרד זהו ע"י שם אלקים דוקא, כי שם³⁸ אלקים הוא מדת הדין המעלים ומצמצם כדי שיוכל להיות נבראים בע"ג, אבל אם ה' ההתהוות משם הוי' לבד ה' העולם בטל במציאות ע"ד עולמות עליונים כו'.

והענין הוא, דהנה שם³⁹ אלקים הוא בחי' אותיות, וכמו שאנו רואים שהאותיות⁴⁰ מסתירים על השכל, כמו תושב"כ⁴¹ שאין מושג פנימיות ועמקות המלוכב בהאותיות מפני שהאותיות מסתירים על הפנימיות המלוכב בהאותיות, ואף גם במשנה הנה אין מבינים ביאור עומק המכוון בהמשנה כ"א ע"י ריבוי יגיעה והיינו ג"כ מפני שהאותיות מסתירים. כמו"כ יובן למעלה ששם אלקים הוא בחי' האותיות, שזהו מ"ש גדול⁴² הוי' ומהולל מאד בעיר אלקינו, עיר אלקינו הוא בחי' צירופי אותיות הדיבור, שתי⁴³ אבנים בונות שתי בתים, שלשה אבנים

36) וייצר ה' אלקים: בראשית ב, ז. שם יט.

37) נעשה אדם: שם א, כו.

38) שם אלקים הוא מדת הדין: ראה ב"ר

פל"ג, ג. ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה. זח"ג לט, ב. סה, א. תניא שער היחוד והאמונה פ"ו. ובכ"מ.

39) שם אלקים הוא בחי' אותיות: ראה תו"א מקץ מא, ד ואילך.

40) שהאותיות מסתירים: ראה לקו"ת שיר השירים ד, ב.

41) תושב"כ שאין מושג: ראה זח"ג קנב, א.

42) גדול הוי' ומהולל מאד בעיר אלקינו:

תהלים מח, ב. וראה זח"ג ה, א.

43) שתי אבנים בונות שתי בתים. . כמ"ש

בס"י: פ"ד מ"יב (מט"ז לפי כמה גרסאות).

29) מה יתרון לאדם בכל עמלו: קהלת א, ג. וראה שבת לא, ד. מאמרי אדה"ז תקס"ב ח"א ע' רמט ואילך.

30) שמש ומגן הוי' אלקים: תהלים פד, יב. וראה תניא שער היחוד והאמונה פ"ד. לקו"ש ח"ז ע' 155.

31) הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה: נדרים ח, ב. ע"ז ג, ב. זח"ג יז, א.

32) לשמש שם אהל בהם: תהלים יט, ה. וראה תנחומא תצוה ח.

33) שמש ומגן: ראה תניא שער היחוד והאמונה פ"ד ופ"ו.

34) יהללו את שם הוי': תהלים קמח, ה.

35) של"ב פעמים אלקים נאמר בע"מ: זח"ג

רטז, סע"ב. ז"ח צד, ד. צו, ב. קיב, ג.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

כו' כמ"ש בס"י, ומפני שהאותיות מסתירים לכן יכול להיות יש ודבר נפרד, אבל אם ה' ההתהוות רק מבחי' שם הוי' לא היו מתהווים הנבראים בבחי' יש ודבר נפרד, כי שם⁴⁴ הוי' הוא בחי' ה' הוה ויהי, ולכן הגם כי עיקר הבריאה הוא משם הוי', ששם הוי' הוא מקור כל ההתהוות, אעפ"כ נאמר כי הוא צוה ונבראו ממילא כו', אבל בשם אלקים נאמר בראשית ברא אלקים, שברא הוא לנוכח, בחי' כח הפועל בנפעל, כי להיות הבריאה ליש ודבר זהו ע"י שם אלקים דוקא כנ"ל. ומצות לייחדו היינו לייחד ב' השמות ה' ואלקים, וזהו המייחדים שמו, לייחד ב' השמות ה' ואלקי, וזהו וידעת כו' כי הוי' הוא האלקים, כולא חד, כי מה שנראה העולם ליש ודבר נפרד זהו לעינינו מצד בחי' שם אלקים המסתיר כו' כנ"ל, אבל באמת מצד בחי' שם הוי' כולא⁴⁵ קמי' כלא חשיב והי' והוה ויהי' כא'. וזהו מ"ש אני⁴⁶ ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים, ששם אלקים אינו מסתיר כלל והוי' ואלקים כולא חד כו'. וזהו מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש, פי' תחת השמש הוא בחי' שם אלקים. והנה אף אם יודע בשם אלקים דהיינו ענין הבריאה בראשית ברא אלקים, מה יתרון בעמלו. וזהו כמו פרעה שאמר לא⁴⁷ ידעתי את הוי', אבל משם אלקי' ידע, שיוסף אמר לו אלקים⁴⁸ יענה את שלום פרעה, ומשה הודיע לו שם הוי', בחי' ה' הוה ויהי'. ועיקר מצות היחוד לייחדו הוא יחוד ב' השמות, כי הוי' הוא האלקים כולא חד בלא פרודא, וזהו ענין יציאת⁴⁹ מצרים, לצאת מהמצרים וגבולים דשם אלקים ולידע שהוי' הוא האלקים כו'.

וזהו⁵⁰ ה' כללות ענין המשכן היינו המשכת גילוי שם הוי' בשם אלקים, הגם כי בבריאת העולם ה' ג"כ ע"י שם הוי' בשם אלקים, אך הנה שם אלקים מסתיר על שם הוי', שלכן ה' הבריאה ליש ודבר נפרד כו', אבל ענין המשכן היינו שיהי' גילוי שם הוי' בשם אלקי' ושם אלקי' לא יסתיר כו'. וזהו יודע ה' בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. הנה האלשיך⁵¹ פי' שבצלאל המשיך בחי' ומדריגת בריאת העולמות בהמשכו, לכן ה' צריך לידע האותיות שנבראו בהם שמים וארץ, אבל⁵² הה"מ נ"ע פי' בהיפך, דבאמת מצינו שהמשכן

48) אלקים יענה את שלום פרעה: מקץ מא, טז.

49) יציאת מצרים לצאת מהמצרים וגבולים: ראה לקו"ת אמור שם. דרך מצותיך כג, ב ואילך.

50) וזה ה' כללות ענין המשכן: ראה לקו"ת נשא כא, ב ואילך.

51) האלשיך פי': נסמן לעיל הערה 8.

52) אבל הה"מ נ"ע פי' בהיפך: נסמן לעיל

הערה 10.

44) שם הוי' . . . ה' הוה ויהי: זח"ג רנז, ב. תניא שער היחוד והאמונה פ"ז (פב, א). פרדס שער כא (שער עשר ולא תשע) פרק ט.

45) כולא קמי' כלא חשיב: זח"א יא, ב. תקו"ז בהקדמה (ז, א).

46) אני ראשון ואני אחרון: ישעי' מד, ו. וראה תו"א מקץ לח, ריש ע"ד. ועוד.

47) לא ידעתי את הוי': שמות ה, ב. וראה לקו"ת אמור לה, ג.

גבוה יותר מבחי' בריאת העולם, כמשארז"ל גדולים⁵³ מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ, דאילו במעשה שמים וארץ כתי' אף⁵⁴ ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ובמעשה צדיקים כתי' מקדש⁵⁵ אד' כוננו ידיך פי' ב' ידות. דהנה הגם⁵⁶ כי במעשה שמים וארץ כתי' ג"כ ידי וימיני, אבל הנה ידי יסדה ארץ בפ"ע וימיני טפחה שמים בפ"ע, אבל במשכן כתי' כוננו ידיך, ב' ידות ביחד, והיינו כי המשכן הוא בחי' המשכות שם הוי' שיהי' גילוי שם הוי' בשם אלקים, משא"כ בחי' בריאת העולם הגם שהי' גם ע"י שם הוי', אבל שם אלקים מסתיר על אור ה' עד שנתהוה העולם ליש ודבר נפרד כנ"ל. וזהו שהי' בצלאל צריך לידע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, כי ע"י המשכן נמשך בחי' שם הוי' בגילוי בבחי' שם אלקי' שהוא בחי' בריאת העולם, לכן הי' צריך לידע לצרף האותיות שנבראו בהם שמים וארץ כו', דהיינו האותיות דשם אלקים. וזהו שנא' בבצלאל לחשוב⁵⁷ מחשבות כו', שהמשכת שם הוי' הוא ע"י לחשוב מחשבות (אפ"ל דהנה נת' לעיל ששם אלקים הוא בחי' אותיות הדיבור, בחי' עיר אלקינו כו', ושם הוי' הוא ג"כ בחי' אותיות רק שהוא ע"ד אותיות המחשבה, לכן כדי שיוכל להמשיך בחי' שם הוי' ז"ע לחשוב מחשבות). וזהו בצלאל למטה יהודה ואהליאב למטה דן, כי דן⁵⁸ הוא בחי' שם אד' כי אד' הוא א' דין, ויהודה⁵⁹ הוא בחי' שם הוי' כי כל הד' אותיות דהוי' נמצאים ביהודה, והיינו שע"י בצלאל ואהליאב נמשך בחי' שם הוי' בשם אד', ואד' ואלקים הכל בחי' אחת כו' כנודע. וזהו ראו קרא הוי' בשם בצלאל, פי' שבצלאל קרא והמשיך בחי' שם הוי' בשם דהיינו שם אד'.

ולהבין פרטי עניני המשכן בעבודה בנפש האדם, הנה צ"ל מ"ש והשבות אל לבבך שלכאוי' הי' צ"ל והשבות אל לבך, מהו לבבך בשני בתי"ן. הנה נודע שיש בחי' פנימיות⁶⁰ הלב וחיצוניות הלב והם נגד ב' המזבחות, מזבח החיצון והפנימי, חיצוניות הלב הוא כנגד מזבח החיצון ופנימיות הלב הוא נגד בחי' מזבח הפנימי. והנה על מזבח⁶¹ החיצון היו מקריבין פרים ואלים וכבשים, אבל על מזבח⁶² הפנימי לא היו מקריבין קרבנות כ"א הי' מקריבין קטורת. כמו"כ

59) ויהודה הוא בחי' שם הוי': ראה סוטה י, ב – הובא במהרש"א שם.

60) פנימיות הלב וחיצוניות הלב . . מזבח החיצון והפנימי: ראה גם דרך מצותיך פו, ב. אוה"ת נ"ך (כרך ע' עז. ועוד.

61) מזבח החיצון היו מקריבים פרים ואלים וכבשים: ראה גם לקו"ת דרושים לסוכות עח, ד. שמיני עצרת פו, ד. ועוד.

62) מזבח הפנימי . . מקריבין קטורת: ראה מאמרי אדה"א שמות ח"ב ע' עדרת. ויקרא ח"א ע' ג. ועוד. אוה"ת ויקהל (כרך ו) ע' ב'רה.

53) גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ: כתובות ה, א.

54) אף ידי יסדה ארץ: ישעי' מח, יג.

55) מקדש אד' כוננו ידיך: בשלח טו, יז.

56) הגם כי במעשה שמים: ראה תוד"ה דאילו בשו"א – כתובות שם. וראה לקו"ת נשא כא, ג.

57) לחשוב מחשבות: תשא לא, ד.

58) דן . . אד' . . הוא א' דין: ראה פסחים ד,

א – הובא במהרש"א שם. וראה ספר הערכים חב"ד בערכו ע' רז ובהנסמן שם.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

יובן בנפש האדם, שעל בחי' חיצונית הלב מקריבין את הנה"ב ששרשו ג"כ מבחי' שור כמו בהמה הגשמיות, רק ששורש בהמה הגשמי' היא מבחי' פני שור שבפני שור, ונה"ב שרשה מבחי' פני אדם שבפני שור, אבל עכ"פ שרשה ג"כ מבחי' 63 פני שור. והקרבתה היא על בחי' חיצונית הלב.

וענין חיצונית הלב הוא, כי הנה מצינו שנחלק⁶⁴ סדר התפילה על ג' בחי', דהיינו פסוד"ז עד ק"ש וק"ש ואמת ויציב ותפילה. והנה פסוד"ז וברכת ק"ש הוא התבוננות, הללו⁶⁵ את ה' מן השמים הללוהו במרומים כו', הללו את ה' מן הארץ כו', וברכת ק"ש איך שהאופנים⁶⁶ וחיות הקודש ברעש גדול, ומצד זה תתפעל הנה"ב כאשר תתבונן היטיב ששרשה בטל כו', להיות גם היא רצונה לכלל ולבטל אליו ית', שזהו ענין בירור נה"ב שתהי' ע"ד בהמה שלמעלה, שענין הבהמה למעלה הוא בחי' תוקף המדות לאלוקי', וככה תהי' גם המדות דנה"ב. ובחי' זו נק' חיצונית הלב לפי שהתבוננות זו היא מבחי' בריאות העולמות ובריאות העולם הוא רק מהארה בעלמא, ולכן יהללו⁶⁷ את שם הוי' כי הוא ציוה ונבראו, שאפי' בחי' שם הוי' שהוא ג"כ רק שם והארה, אך הנה הארה זו הוא בחי' גבוה, לכן הוא רק ציוה ונבראו ממילא, שאינו בבחי' התלבשות כו', לפי שהתהוות העולמות הוא רק מהארה בעלמא, מלכותך⁶⁸ מלכות כל עולמים, ולכן נק' בחי' חיצונית הלב, שהוא בחי' התבוננות מבחי' חיצונית. אך הנה הקרבת הנה"ב הוא דוקא על בחי' חיצונית הלב, כי מצד התבוננות עצמותו ית' לא תפעל הנה"ב כלל, כ"א כאשר תתבונן ששרשה בטל כו' כי אין⁶⁹ הגבורות נמתקין אלא בשרשן, וזהו דוגמת מזבח החיצון שהי' מקריבין עליו פרים ואילים וכבשים ואש יורד מלמעלה דהיינו בחי' ארי⁷⁰ דאכיל קרבנין, כמו"כ בעבודה בנפש האדם הוא בחי' הקרבת הנה"ב, שרוח⁷¹ הבהמה יורדת למטה, שתהי' בבחי' ביטול, ואחרי⁷² ה' אלקיכם תלכו כארי' ישאג כו'.

68 מלכותך מלכות כל עולמים: תהלים

קמה, יג. וראה לקו"ת אמור לה, ב. ובכ"מ.

69 אין הגבורות נמתקות אלא בשרשן: ראה

זח"ב קמה, ב ובמק"מ שם. ע"ח שמ"ט פ"ג.

לקו"ת ויקרא ב, ב. חוקת סא, ב.

70 ארי' דאכיל קורבנין: זח"א ו, ב.

71 שרוח הבהמה יורדת למטה: קהלת ג,

כא.

72 ואחרי ה' אלקיכם תלכו כארי' ישאג:

הושע יא, י.

63 מבחי' פני שור: ראה תו"א וישלח כה, ד.

לקו"ת ויקרא ב, א ואילך. אוה"ת ויקרא (כרך א) ע' שכד ואילך.

64 שנחלק סדר התפילה על ג' בחי': ראה

תו"א בראשית א, ד ואילך. ועוד. מאמרי אדה"ז

תקס"ד ע' ע.

65 הללו את ה' מן השמים . . מן הארץ:

תהלים קמח, א. ז.

66 שהאופנים וחיות הקודש: ברכת יוצר.

67 יהללו את שם הוי' כי הוא ציוה ונבראו:

תהלים שם, ה.

אבל בחי' פנימיות הלב הוא נגד מזבח הפנימי שעליו מקטירין קטורת, שענין הקטורת⁷³ הוא בחי' התקשרות, שתיבת קטר⁷⁴ תרגומו קטר, שהוא ענין בחי' התקשרות הנה"א, והקשורי⁷⁵ ליעקב. ונק' פנימיות הלב לפי שנמשך מצד התבוננות עצמותו כו', וזהו כדוגמת הקטורת⁷⁶ שהוא בחי' ריח דבר שהנשמה הנהיגת ממנה ולא הגוף.

אך א"א לבוא לבחי' פנימיות הלב, התקשרות הנה"א, כ"א שתהי' תחילה בירור הנה"ב, כי הנה"א מלוכב בנה"ב, ולכן כאשר הנה"ב מתברר, אז עיי"ז הוא עליות הנה"א, ע"ד דוגמא מ"ש והחיות⁷⁷ נושאות את הכסא, שהחיות נושאות את הכסא עם בחי' אדם שעל הכסא, כך עיי' בירור הנה"ב להיות כמו בחי' שלמעלה כנ"ל, אז אח"כ הוא בחי' עליית הנה"א להיות בבחי' התקשרות. והנה בנה"א⁷⁸ לא שייך לומר לשון בירור, כי בנה"ב⁷⁹ מצד שהיא מעורב טו"ר לכן שייך לשון בירור לברר הטוב מהרע, אבל הנה"א⁸⁰ היא חלק אלק' ממעל ולא נמצא בה רע כלל, לכן אינו שייך לשון בירור כ"א עלי'. וההפרש שבניהם הוא כמו ההפרש⁸¹ שבין שבת לששת ימי החול, שששת⁸² ימי החול הוא בחי' הבירורים כו' כנודע, משא"כ בשבת⁸³ בורר אסור, רק היא בחי' עליות⁸⁴ העולמות כו' כנודע, ועד"ו הוא ענין בירור דהנה"ב ועליית הנה"א כו', וזהו והשבות אל לבבך, ב' לבבות, חיצוניות הלב ופנימיות הלב, דוגמת מזבח החיצון ומזבח הפנימי, ואנו⁸⁵ מבקשים יחד לבנינו כו' כמשי"ת לקמן א"ה.

והנה במשכן היו שני בחי', יריעות המשכן והכלים, והיריעות⁸⁶ היו מד' בחי', תכלת וארגמן ותולעת שני ושש, והכלים היו ג"כ ד', ארון ומנורה

אגרת הקדש סכ"ו (קמב, א). תו"א חיי שרה טו, ג ואילך. יתרו ע, ב. דרך מצותיך פח, א ואילך. ועוד.

82 שששת ימי החול הוא בחי' הבירורים: ראה תו"א יתרו ע, ב ואילך. לקו"ת בלק עב, ג. סה"מ תרמ"א ע' עא ובהנסמן שם.

83 בשבת בורר אסור: שבת לג, סע"א. וראה תו"א תשא (בהוספות) קיג, א. לקו"ת בלק עב, א. ועוד.

84 שבת . . . עליות העולמות: ראה ע"ח ש"מ (שער פנימיות וחיצוניות) דרוש ג. ח. טו. תו"ח בא קכו, א. הערה 667.

85 ואנו מבקשים יחד לבנינו: בברכת אהבת עולם אהבתנו.

86 והיריעות היו מד' בחי' תכלת: תרומה כו, א. ויקהל לו, ח.

73 הקטורת . . . התקשרות: ראה לקו"ת נשא כב, ד.

74 קטר תרגומו קטר: וישב לח, כח. ועוד.

75 והקשורי' ליעקב: ויצא ל, ב.

76 הקטורת . . . ריח דבר שהנשמה הנהיגת ממנה: ראה ברכות מג, ב.

77 והחיות נושאות את הכסא: ראה בחי' תרומה כה, י בשם הפדרי"א ספ"ד. הנסמן במאמרי אדה"א בראשית ע' שעג.

78 בנה"א לא שייך לומר לשון בירור: ראה ע"ח שכ"ו – הובא בתניא פל"ז (מח, ב). לקו"ת במדבר ב, ג.

79 בנה"ב . . . טו"ר: ראה תניא פ"א, ועוד. לקו"ת ויקרא שם ד.

80 הנה"א היא חלק אלק' ממעל: תניא רפ"ב (ע"פ איוב לא, ב).

81 ההפרש שבין שבת: ראה זח"ב פח, ב.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

ושולחן ומזבח הפנימי, והיינו כנ"ל שעיקר ענין המשכן הוא להמשיך שם הוי', לכן היו ד' כנגד ד' אותיות דשם הוי' כו'. ויובן תחילה ענין היריעות⁸⁷ שהיו ד' בחי', תכלת וארגמן ותולעת שני ושש נגד ד' אותיות דשם הוי', והיו עשר יריעות כמ"ש ואת⁸⁸ המשכן תעשה עשר יריעות נגד עשר אותיות המילוי דשם הוי', מהו בעבודה בנפש האדם. הנה תכלת⁸⁹ היא בחי' יראה, כי ענין היראה היא מחמת רוממות המלוכה, שמחמת שהמלך הוא מרום ומתנשא מחמת זה הוא בחי' היראה כו', וזהו משרז"ל תכלת⁹⁰ דומה לים וים דומה לרקיע שהוא בחי' מלכותא⁹¹ דרקיע, שהוא בחי' מלכותך מלכות כל עולמים, שמרום ומתנשא, וכמ"ש המלך⁹² המרום לבדו שהו"ע רוממות המלוכה, ומחמת זה נמשך היראה וכמ"ש שום⁹³ תשים עליך מלך וארז"ל שתהא⁹⁴ מוראו עליך כו', ובד"כ הוא בחי' קבלת עול מלכות שמים. ותולעת שני, הנה תולעת שני הוא גוון סומק שהוא בחי' אהבה ברשפי אש, בחי' רצוא, אם⁹⁵ רץ לברך. וכמו בקרבנות היו מקריבין הדם שהוא בחי' רשפי אש, ולכן מי⁹⁶ שהוא מרובה בדמים, החמימות והרשפי אש אצלו ביותר. וארגמן⁹⁷ הוא בחי' מדה"ר כי ארגמן הוא גוון הכלול מכמה גוונים, וכך מדה"ר כלול מחו"ג, שהיא מדתו של יעקב⁹⁸ שהי' כלול מאברהם ויצחק כמ"ש אלקי⁹⁹ אבי אברהם ופחד יצחק הי' לי, וכתבי' יעקב¹⁰⁰ אשר פדה את אברהם. ושש¹⁰¹ הוא בחי' חסד, שהוא בחי' מקור כל הששה מדות, וכמ"ש יומם¹⁰² יצוה ה' חסדו, שהוא בחי' יומא¹⁰³ דאזיל עם כולא יומין, שזהו מקור כל הששה

95) אם רץ לבד: ס"י מ"א מ"ז. תקו"ז בהקדמה (ו, א).

96) מי שהוא מרובה בדמים: ראה אוה"ת ויצא (כרך א) קעז, ב. בא (כרך א) ע' שכד ובהנסמן שם. שבועות (כרך א) ע' קסח. וראה סה"מ תר"ל ח"ב ע' תתכה ואילך.

97) וארגמן הוא בחי' מדה"ר: ראה בהנסמן באוה"ת ויקהל שם.

98) יעקב שהי' כלול: ראה ספר הבהיר סק"צ.

99) אלקי אבי אברהם ופחד יצחק: ויצא לא, מד.

100) יעקב אשר פדה את אברהם: ישעי' כט, כב.

101) ושש הוא . . הששה מדות: ראה מאמרי אדה"ז תקס"ז ע' עה. אוה"ת ויקהל (כרך ו) ס"ע ב'קפז. ב'קצא ובהנסמן שם.

102) יומם יצוה ה' חסדו: תהלים מב, ט.

103) יומא דאזיל עם כולא יומין: ראה גם פע"ח פ"א (שער חה"ס). סה"מ תרל"ו ח"ב ע' תל ובהנסמן שם.

87) היריעות שהיו . . המילוי: ראה מאמרי אדה"ז תקס"ז ע' סח. אוה"ת ויקהל (כרך ו) ע' ב'רח – ובהנסמן שם.

88) ואת המשכן . . עשר יריעות: תרומה כו, א.

89) תכלת היא בחי' יראה: פע"ח פ"א (שער הציצית). מאו"א ת, כא. לקו"ת שלח מג, ג. קרח נג, ד, ועוד. וראה מאמרי אדה"ז תקס"ד שם. ואוה"ת שם וע' ב'קפו ואילך. וראה גם דרך מצותיך מצות בנין מקדש.

90) תכלת דומה לים: חולין פט, א. ירושלמי ברכות פ"א, ה"ב. מדרש תהלים צ, יח. זח"א קכא, א. ועוד.

91) מלכותא דרקיע: ל' חז"ל – ברכות נח, א.

92) המלך המרום לבדו: נוסח ברכת יוצר. 93) שום תשים עליך מלך: פ' שופטים יז, טו.

94) שתהא מוראו עליך: קדושין לב, ב. וראה גם סה"מ תרל"ו ח"ב ע' תמא ובהנסמן שם.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

יג

מדות. והנה שש הוא בחי' בד, שהוא גוון לבן, וגוון¹⁰⁴ לבן הוא בחי' גוון עצמי, משא"כ שאר הגוונים הם נעשים מדברים אחרים, אבל גוון לבן הוא עצמי, והיינו מפני שבחסד מאיר מבחי' גבוה מאד, שזהו מ"ש וישכם¹⁰⁵ לבן בבוקר, בוקר הוא בחי' בוקר¹⁰⁶ דאברהם, וישכם לבן בבוקר הוא בחי' לובן העליון, בחי' לבושא¹⁰⁷ כתלג חיור שמאיר בבחי' בוקר דאברהם, וזהו גוון לבן שהוא בחי' גוון עצמי. ובנפש הוא בחי' אהבה מוסתרת שיש בכל א' מישראל, שהוא בחי' יחידה שבנפש שהוא בחי' רצון¹⁰⁸ פשוט שלמעלה מהטעם, שהוא כנגד יו"ד וקוצו של יו"ד כו'. וזהו הד' בחי' שבנפש שהם ד' בחי' שביריעות המשכן נגד ד' אותיות דשם הוי"ו.

וכמו"כ ד' בחי' כלים ג"כ מכוון נגד בחי' אלו. שולחן הוא כנגד בחי' תכלת
בחי' מל' כנ"ל, והשולחן הוא ג"כ בחי' מל', וכמ"ש כי¹⁰⁹ על שולחן המלך הם אוכלים, והיינו שלמעלה ענין השולחן הוא שע"י השולחן נמשך כל ההשפעות, והיינו כמ"ש ואתה¹¹⁰ מחי' את כולם, ולכן שולחן בצפון כי מצפון¹¹¹ זהב יאתה והרוצה¹¹² להעשיר יצפין, והשולחן¹¹³ הי' ג"כ של זהב כו'. והנה ההפרש שבין שולחן לתכלת, כי תכלת דומה לים וים דומה לרקיע והרקיע¹¹⁴ הוא כדורי, בחי' מקיף, והשולחן הוא השפעה פנימית, והיינו כי במל' יש ב' בחי', הא' הוא בחי' רוממות המלוכה, המלך המרומם לבדו כו' כנ"ל, והב' הוא בחי' ואתה מחי' את כולם, שמחי' בבחי' או"פ. ומנורה היא כנגד תולעת שני, שתולעת שני היא בחי' אהבה ברשפי אש כנ"ל, וכך היא ענין המנורה שהיא בחי' אש, רק שמנורה היא בחי' היותר גבוה, שיש בה שמן ופתילה שהוא בחי' תורה כו'. וארון הוא כנגד בחי' שש לפי שבארון היו הלוחות, והנה הלוחות היו אותיות¹¹⁶ החקיקה שהם אותיות החקוקים מיני' ובי' שהוא כמו שש שהוא גוון עצמי בלתי עשוי מדבר אחר, ובחי' אותיות החקיקה הם יותר גבוהים מאותיות הכתב, כי אותיות הכתב שכותבים בדיו על הקלף שהם חיבור ב' דברים נפרדים, וכך

שמואליב ט, יג.

110 ואתה מחי' את כולם: נחמי' ט, ו.

111 מצפון זהב יאתה: איוב לז, כב.

112 והרוצה להעשיר יצפין: ב"ב כה, ב.

113 והשולחן . . . זהב: תרומה כה, כט.

114 והרקיע הוא כדורי בחי' מקיף: ראה

דרך מצותיך קנז, ב.

115 במל' יש ב' בחי': אוה"ת פ' זכור ע'

א'תשעא ובהנמסן שם. ויקהל (כרך ז) ע' ב'קנח ואילך.

116 אותיות החקיקה . . . מאותיות הכתב:

ראה בארוכה לקו"ת בחוקתי מה, ד ואילך.

חוקת נו, א. גט, ו ואילך.

104 וגוון לבן . . . עצמי: ראה גם לקו"ת

אחרי כה, ג ואילך – הובא באוה"ת שם ע' ברט. וראה גם אוה"ת סוכות (כרך ד) ע' א'תשז ואילך. ועוד.

105 וישכם לבן בבוקר . . . לובן העליון: ויצא

לב, א. וראה תו"א ויצא כג, א ואילך.

106 בוקר דאברהם: ע"פ וירא כב, ג. וראה

זח"ג רד, א.

107 לבושא כתלג חיור: דניאל ז, ט. וראה

לקו"ת דברים א, ד.

108 רצון פשוט . . . כנגד: ראה תניא אגרת

התשובה פ"ד.

109 כי על שולחן המלך הם אוכלים:

ראו קרא ה' בשם בצלאל

התורה¹¹⁷ ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה, משא"כ הלוחות היו אותיות החקיקה מיני' ובי' ע"ד גליף¹¹⁸ גליפו בטהירא עילאה. וזהו שהארון הוא כנגד בחי' שש, כי שש הוא בחי' יחידה¹¹⁹ שבנפש שמקבלת מבחי' יחיד, וארון הוא מלמעלה למטה, השפעה מבחי' יחיד כו'. ומזבח הוא כנגד ארגמן, שהוא בחי' התעוררות רחמים ברחמיך¹²⁰ הרבים רחם עלינו, והיא בחי' בריח¹²¹ התיכון המבריח מן הקצה אל הקצה, ולכן ה' המזבח¹²² עומד מכוון כנגד הארון לפי שמזבח הוא בחי' בריח התיכון כו'.

נמצא כי יש ד' בחי' אלו ביריעות המשכן ובכלים, רק ההפרש בין יריעות לכלים, שביריעות היו משזר, שהיו כלולים יחד, ובבחי' כלים היו כ"א בפ"ע, הארון ה' עומד בקודש הקדשים, ופרוכת¹²³ ה' מפסיק בין קודש לקודש הקדשים, ושולחן ומנורה ה' עומדים בהיכל, שולחן¹²⁴ בצפון ומנורה בדרום ומזבח באמצע שהי' כ"א בפ"ע.

והענין הוא, דהנה כתי' לכל¹²⁵ זמן ועת לכל חפץ תחת השמים, והיינו שקאי¹²⁶ אפי' על תומ"צ שלכל יש זמן, כמו מצות מילה שניתנה לאברהם ולא קודם לכן, והתורה ניתנה למשה ולא קודם, והגם שהי' קודם, אך תחת השמים לכל עת, שבאותו עת יהי' הגילוי דוקא, ואפי' בחי' שמים¹²⁷ החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה, הנה הם ישנם גם עכשיו, אך זמן ניתן להם אימתי יגיעו תחת השמים, שעדיין לא הגיע העת, והיינו אף שבחי' אלו הם למעלה מבחי' הזמן מ"מ כיון שנמשכו מתחת השמים יש לזה זמן ועת אימתי יתגלו. אך הנה כל זה הוא כשנמשך תחת השמים, אבל בבחי' שמים שהוא בחי' מקיף הוא למעלה מבחי' זמן, כי בבחי' תחת השמים נמשך בבחי' פרט, משא"כ בשמים הוא בדרך כלל ששם הוא בחי' התכללות. וכמו עד"מ שארז"ל שהראה¹²⁸ הקב"ה לאדם

ובפרשיי שם.

- (123) ופרוכת ה' מפסיק: תרומה כו, לג.
 (124) שולחן בצפון ומנורה בדרום: ראה יומא לג, ב.
 (125) לכל זמן ועת: קהלת ג, א.
 (126) שקאי אפי' על תומ"צ: וראה קה"ר עה"פ.
 (127) שמים החדשים וארץ החדשה: ישעי' טו, כב.
 (128) שהראה הקב"ה לאדם הראשון דור דור: ראה ע"ז ה, א. סנהדרין לח, ב. אדר"נ פל"א, ג. תנחומא תשא יב. שמור"ר פ"מ, ג.

- (117) התורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה: ירושלמי שקלים פ"ו ה"א. שהשיר פ"ה, ט. זח"ג קלב, א. וראה בארוכה לקו"ת שיר השירים ד, ב ואילך.
 (118) גליף גליפו בטהירו עילאה: זח"א טו, א.
 (119) יחידה . . . מבחי' יחיד: ראה נוסח הושענות – אום אני תומה. וראה ע"ח פ"א (שער דרושי אבי"ע). וראה לקו"ת ואתחנן יא, ג.
 (120) ברחמיך הרבים רחם עלינו: נוסח ברכת אהבת עולם אהבתנו.
 (121) בריח התיכון המבריח מן הקצה: תרומה כו, כח. וראה תו"א ויצא כד, א.
 (122) המזבח עומד מכוון: ראה תצוה לו, ו

הראשון דור דור ודורשיו, דור דור ומנהיגיו, והראה לו שבצלאל יבנה המשכן, וכמ"ש קורא¹²⁹ הדורות מראש, ועז"נ ראה¹³⁰ קראתי בשם שהראה¹³¹ למשה בספרו של אדם הראשון שהוא בחי' כלל שכולל כל הפרטים. והנה בנפש בחי' כלל ופרט, שמים ותחת השמים, הוא בחי' מוח ולב, שהמוחין¹³² נקרא בחי' שמים והלב הוא בחי' תחת השמים. וזהו וידעת, שהוא בחי' דעת, בחי' מוח, שהוא בחי' התכלות, ואח"כ והשבות אל לבבך הוא בחי' תחת השמים, שבלב הוא בחי' התחלקות, אהבה בפ"ע ויראה בפ"ע, משא"כ בבחי' דעת אינם בבחי' התחלקות, ואף שיש שם ג"כ בחי' אהו"ר, מ"מ האהו"ר הם שכלים שאינם הפכים כלל רק הם בבחי' התכלות יחד, וכמו¹³³ שאנו רואים למטה שמים ואש הם הפכים, ומים מכבין אש, אעפ"כ המים וכח האש כמו הצור (הנק' קרעמין) אינם הפכים זה לזה כלל. והיינו לפי שבמקור הם בבחי' התכלות, וע"ד מ"ש¹³⁴ הרמב"ן שיש כח היולי שכולל כל הד' בחי' אש רוח מים עפר, והגם שאש רוח מים עפר הם הפכים, אך זהו כמו שנחלקו תחת השמים, אבל בשרשן יש כח היולי שכוללם יחדו ושם אינם הפכים כלל. וזהו שביריעות המשכן, שהם בחי' מקיפים, בחי' שמים כמו נוטה¹³⁵ שמים כיריעה היו כל הד' בחי' תכלת כו', כלולים יחד לפי שאינם הפכים כלל, משא"כ בכלים הוא כ"א בפ"ע. וזהו וידעת היום, שמתחילה הם כלולים בבחי' דעת, ואח"כ והשבות אל לבבך הם בבחי' פרטי' שנחלקו כ"א למדרגה בפ"ע, יראה בפ"ע ואהבה בפ"ע.

והנה נת' לעיל שבלב יש ב' בחי', חיצוניות הלב ופנימיות הלב, שהם כנגד מזבח החיצון ומזבח הפנימי, ואנו מבקשים ויחד לבבינו, ליחד ב' הלבבות, והיינו כמו שבבית המקדש היו¹³⁶ נוטלים גחלים לוחשות מעל גבי המזבח החיצון על מזבח הפנימי ועליהם היו מקטירין הקטורת, וכך היא בעבודה שצריך לחבר את בחי' חיצוניות הלב עם פנימיות הלב. כי קטורת היא בחי' שמו"ע, כי¹³⁷ צלותא בחשאי קול¹³⁸ דמה דקה, שז"ע קטורת שהם בחשאי, כי ע"ג מזבח¹³⁹ החיצון הי' בחי' אש, שהאש הוא בחי' רעש לפי שהאש מכלה את הדבר הנשרף

136) היו נוטלים גחלים: יומא מג, ב במשנה. וראה שם מה, ב. ועוד.

137) כי צלותא בחשאי: זח"א רט, סע"ב ואילך. וראה גם ברכות כד, ב. זח"ג רל, ב.

138) קול דממה דקה: לשון הכתוב מלכים"א יט, יב. וראה אוה"ת ויקהל (כרך ו) ע' ב'קצו ואילך. ובהנסמן שם.

139) מזבח החיצון. . רעש לפי: ראה תו"א וישב כט, סע"ב. לקו"ת נשא כד, וואילך. פינחס עז, ד. וראה אוה"ת שם ע' ב'רב ובהנסמן שם.

129) קורא הדורות מראש: ישעי' מא, ד.
130) ראה קראתי בשם: תשא לא, ב.
131) שהראה למשה בספרו של אדם הראשון: שמו"ר שם ב.
132) שהמוחין נקרא. . תחת השמים: ראה גם לקו"ת שבת שובה סד, סע"ב.
133) וכמו שאנו רואים למטה: ראה סה"מ תשי"ג ע' 166. תשי"ט ע' לד.
134) מ"ש הרמב"ן: עה"ת – בראשית א, א.
וראה עד"ז – תניא פנ"א בנוגע להנשמה.
135) נוטה שמים כיריעה: תהלים קד, ב.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

דהיינו את הבהמה, ובנפש האדם הוא בחי' הנה"ב, אבל בקטורת לא הי' אש כלל רק גחלים לוחשות שכבר נשרפו, ובנפש הוא בחי' עליית נה"א שאינו ע"ד בירור כ"א עלי' כנ"ל ולכן הוא בחשאי. והנה ק"ש ואמת ויציב הוא בחי' המחבר את שני הלבבות חיצוניות הלב ופנימיות הלב, שהם כנגד מה שבמקדש היו לוקחים הגחלים מעל מזבח החיצון להקטיר הקטורת על מזבח הפנימי כו', וכך אמת¹⁴⁰ ויציב הוא ט"ו ויין שווי"ן הוא בחי' התקשרות, וזהו בווי"ן¹⁴¹ תתקטר, דהיינו שע"י הווי"ן דאמת ויציב, עי"ז מגיע לבחי' קטורת שהיא בחי' שמו"ע שהוא בחי' התקשרות של הנה"א, וזהו ענין מיכאל¹⁴² עומד ומקטיר נשמותיהן של צדיקים ע"ג המזבח, שה"ע בחי' העלאה של הנה"א לבחי' עצמותו ית', לאשתאבא¹⁴³ בגופא דמלכא, כיו"ש¹⁴⁴ שורש נשיי הוא מבחי' כלים כנודע ממ"ש במ"א, וההקטרה היא לאשתאבא בגופא דמלכא.

ומעתה¹⁴⁵ יובן מה שבצלאל אמר לעשות המשכן תחילה ואח"כ הכלים, לפי שע"פ אתערותא דלעילא שהיא מלמעלה למטה נמשך תחילה בחי' שמים שהוא בחי' מקיפים ואח"כ הכלים בחי' אור פנימי, ובעבודה שמתחילה נמשך בבחי' דעת ואח"כ בבחי' מדות. וזהו וידעת היום ואח"כ והשבות אל לבבך. וזהו שא"ל משה בצל אל היית וידעת, צל הוא בחי' מקיף, פ"י שכוונתך לעשות כמו שנמשך ע"י אתערותא דלעילא מלמעלה למטה כו'. אך משה היפך וא' שיעשה הכלים תחילה ואח"כ המשכן, והיינו לפי שאע"פ אתערותא דלעילא א"א להיות נמשך כ"א מקיפים תחילה ואח"כ בחי' פנימיות, מ"מ עיקר המכוון הוא כדי שיומשך בבחי' פנימיות, וכמ"ש הן¹⁴⁶ לה' אלקים השמים ושמי השמים כו' רק¹⁴⁷ באבותיך חשק ה', שהם הם עיקר המכוון. וכך עיקר הכוונה הוא בחי' הכלים, שהם בחי' פנימיות והם בחי' אתערותא דלתתא מלמטה למעלה. וזהו שנא' בהם ועשו¹⁴⁸ ארון ועשית מגורת ועשית שולחן, שהוא בחי' אתערותא דלתתא, ועי"י בחי' אתערותא דלתתא זו נמשך בחי' המקיפים ופנימיות, והיינו שכדי שיומשך אפי' בבחי' שמים, הנה כתי' השמים¹⁴⁹ ושמי השמים לא יכלכלוך, וכדי שיומשך בבחי' שמים זהו ע"י צמצום, שהוא בחי' צמצום¹⁵⁰ שכינתו בין שני בדי

145) ומעתה יובן: ראה לקו"ת נשא כא, ג.
האזינו עו, ג.

146) הן לה' אלקים השמים: עקב י, יד.

147) רק באבותיך חשק ה': שם טו.

148) ועשו ארון ועשית מגורת: תרומה כה, י. לא. כג.

149) השמים ושמי השמים לא יכלכלוך:

שמואל"א ח, ז.

150) צמצום שכינתו בין שני בדי הארון: ב"ר

פ"ד, ד.

140) אמת ויציב . . ט"ו ויין: פע"ח פכ"ח
(שער הק"ש). וראה תו"א (הוספות) יחי קה,
ב. לקו"ת אמור לד, א. מאמרי אדה"ז תקס"ד
ע' קא.

141) בווי"ן תתקטר: נוסח הפיוט ד,אומר
בשבחי"ן. וראה גם דרך מצותיך פז, א.

142) מיכאל עומד: זח"א פו, א.

143) לאשתאבא בגופא דמלכא: ראה זח"א

ריז, ב.

144) כי שורש . . וההקטרה היא: ראה לקו"ת

בחוקתי מט, ג.

ראו קרא ה' בשם בצלאל

הארון דוקא, והצמצום עושים ע"י אתערותא דלתתא דוקא, ולכן א' משה שיעשה הכלים תחילה ואח"כ המשכן.

ועד"ז מצינו פלוגתא בגמ' שב"ש¹⁵¹ אומרים שמים קדמו בראשית ברא אלקי את השמים, וב"ה אומרים ארץ קדמה שנא' ביום¹⁵² עשות ה' אלקים ארץ ושמים וכת' לפני¹⁵³ הארץ יסדת. ושניהם¹⁵⁴ אמת, שבבריאה שמים קדמו, אך במחשבה ארץ נבראת תחילה שהיא עיקר המכוון, כמ"ש אנכי¹⁵⁵ עשיתי ארץ ואדם עלי' בראתי, וכך עיקר המכוון הי' כדי שיומשך מבחי' מקיף לבחי' פנימי ולכך א"ל שא"א שיומשך בבחי' פנימיות כ"א שיומשך תחילה בחי' מקיפים, אעפ"כ עיקר הכוונה הי' בשביל המשכת פנימיות, ולכך היפך משה הסדר כו' וד"ל.

154) ושניהם אמת: תו"א ותו"ח ר"פ ויגש. סה"מ תרכ"ט ע' יח, ועוד. וראה לקו"ש ח"ו ע' 75 ואילך.
155) אנכי עשיתי ארץ: ישעי' מה, יב.

151) שב"ש אומרים שמים קדמו: חגיגה יב, א. וראה בר"פ פ"א, טו. ועוד.
152) ביום עשות ה' אלקים: בראשית ב, ד.
153) לפני הארץ יסדת: תהלים קב, כו.

בן יכבד אב ואם

לעילוי נשמת אבינו
אוד מוצל מאש
ר' יוסף בנימין קאלטמאנן ז"ל
ב"ר מנשה הי"ד
נולד ביום שביעי של פסח תפר"ח בק"ק פרעשבורג
נפטר ביום ח"י אדר ב' תשע"ו
העמיד דורות לשם ולתפארת עוסקים בתורה ובמצות
ובשליחות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ולזכות אמנו – יבלח"ט – מרת שולמית חנה תחי'

נדפס על ידי ולזכות בניהם ובתם
מרת רות פעסיל ובעלה הרה"ת מרדכי שמערלינג ומשפחתם
הרה"ת מנשה נתנאל וזוגתו מרת דינה יהודית ומשפחתם
הרה"ת אריה וזוגתו מרת אסתר נחמה דינה ומשפחתם
למשפחת קאלטמאנן
שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות

זכות כ"ק אדמו"ר הזקן תגן עליהם ועל משפחותיהם
לברכה והצלחה בכל עניניהם בגו"ר
בטוב הנראה והנגלה

